Hukuk Bölümü 2009/240 E., 2009/265 K.

"İçtihat Metni"

Zonguldak Valiliği Alaplı İlçesi Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği'nce düzenlenen 9.1.2008 gün ve 307228 sayılı trafik idari para cezası karar tutanağı ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 34 ve 48/5. maddeleri uyarınca idari para cezası verilmiştir. Aynı olay nedeniyle davacının sürücü belgesine de altı ay süre ile el konulmuştur.

Davacı, alınan ehliyetinin iade edilmesi ve kesilen para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ALAPLI SULH CEZA MAHKEMESİ; 24.12.2008 gün ve D. İş E:2008/6, D. İş K:2008/223 sayı ile, Alaplı Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği tarafından düzenlenen 9.1.2008 tarih ve EI-307228 sayılı trafik idari para cezası karar tutanağının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/8-b maddesi gereğince iptaline, itiraz eden S. E. adına 9.1.2008 tarih ve EI-307228 sayılı trafik idari para cezası karar tutanağına istinaden geri alınan Düzce'den verilme, 3998 seri numaralı ve B sınıfı sürücü belgesinin iadesine karar vermiş; bu karara yapılan itiraz üzerine ZONGULDAK 1. AĞIR CEZA MAHKEMESİ; 14.4.2009 gün ve D. İş:2009/160 sayı ile, Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'ne başvuran S. E.'nin 16.1.2008 tarihli dilekçesiyle; Alaplı İlçesi Trafik Denetleme İstasyon Amirliği tarafından hakkında alkollü araç kullanması nedeniyle ehliyetinin geri alınması ve idari para cezası verilmesine karar verildiği belirtilerek idari para cezasının iptal edilmesiyle ehliyetinin iadesini istediği, Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nce duruşma açılarak karşı taraf İdarenin yazılı beyanları alınıp sürücü belgesi geri alma tutanağı ve idari para cezasına ilişkin karar tutanağı ile dayanak belgelerin getirtilip yargılama yapıldığı ve yargılama sonucu 24.12.2008 tarihli karar ile idari para cezasının iptaline ve sürücü belgesinin iadesine karar verildiği, kararın itiraz eden İdareye 11.2.2009 tarihinde tebliğ edildiği, İdarenin 18.2.2009 tarihinde itiraz ettiği, itirazın süresinde olduğunun anlaşıldığı, itiraz eden İdarenin itiraz dilekçesinde özetle; Alaplı Trafik Denetleme İstasyon Amirliği'nce yapılan kontrolde araç sürücüsü S. E.'nin alkollü olduğunun ve fenni muayenesinin üçüncü kez ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine sürücü belgesinin 6 ay süreyle geçici olarak geri alındığı ve 535,00TL idari para cezasına hükmedildiği, Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nce idari para cezasının iptali ile sürücü belgesinin iadesine karar verildiği, Kabahatler Kanunu'nun 27/8 maddesinde idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişiyle ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptaliyle birlikte idari yargı merciinde görülür hükmünün bulunduğu, bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 6.3.2006 tarihli kararında da 2918 sayılı Yasa'nın 48/5 maddesinin ihlali nedeniyle sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine karar verildiği belirtilerek Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nin yukarıda belirtilen kararının kaldırılması ve davanın idari yargı merciinde görülmesine karar verilmesini talep ettiği, dosyanın incelenmesinden, başvuran hakkında alkollü araç kullanması nedeniyle Alaplı Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği tarafından düzenlenen trafik idari para cezası ile ehliyetin geri alınması işleminin iptali için Sulh Ceza Mahkemesine başvurduğu, Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nce idari para cezasının iptali ve geri alınan sürücü belgesinin iadesine karar verildiğinin anlaşıldığı, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la eklenen 8. fıkrasında, "Kabahatler Kanununun 27/8 maddesinde idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişiyle ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptaliyle birlikte idari yargı merciinde görülür" hükmünün getirildiği, bu duruma göre idare mahkemesinin görev alanına giren bir hususla birlikte idari yaptırım kararı verilen ve buna karşı Sulh Ceza Mahkemesine başvurulabilecek bir karara karşı birlikte başvurulduğu taktirde davayı çözmeye idari yargı merciinin yetkili olduğu, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 6.3.2006 tarih ve 2006/17 Esas, 2006/27 Karar sayılı ilamında da özetle; "sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin işlemlerin ayrıntılı idari kurallarla düzenlendiği, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması hususunun trafik ve sulh ceza mahkemelerinin görevine dahil edilmediği, aynı şekilde 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesinde de ehliyetin geri alınmasına ilişkin hükümlerin geçici istisnalar içinde sayıldığı hususu dikkate alındığında; sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davaya bakma görevinin idare mahkemesine ait olacağı"nın belirtildiği, buna göre, sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davaya bakma görevi idare mahkemelerinin görev alanına girdiğinden 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yukarıda açıklanan 5560 sayılı Kanun'la eklenen 8. fıkrada da idare mahkemesinin görev alanına giren bir konuyla birlikte idari yaptırım kararının iptali istendiğinde davaların birlikte idari yargı merciilerinde görüleceği hükmü karşısında somut olayda idari para cezasının iptali hem de sürücü belgesinin iadesi istenmiş olduğundan Sulh Ceza Mahkemesi görevli olmayıp idare mahkemesinin görevli olması nedeniyle itiraz eden İdarenin itirazlarının bu şekilde yerinde görüldüğü gerekçesiyle itiraz eden İdarenin itirazının kabulü ile, Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24.12.2008 tarih ve 2008/6-223 D.iş sayılı Alaplı Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği tarafından düzenlenen 9.1.2008 tarihli idari para cezası karar tutanağının iptaline ve başvuran S. E. adına düzenlenen 9.1.2008 tarihli başvuranın Düzce'den verilme 3998 seri numaralı B sınıfı sürücü belgesinin geri alınması kararının kaldırılarak, sürücü belgesinin iadesine ilişkin kararının kaldırılmasına, Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nin başvuran S. E. tarafından idari para cezasının iptali ve sürücü belgesinin iadesi yönündeki istemiyle ilgili olarak Zonguldak İdare Mahkemesi görevli olduğundan Alaplı Sulh Ceza Mahkemesinin görevsizliğine karar vermiştir.

Bunun üzerine Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nce dava dosyası Zonguldak İdare Mahkemesine gönderilmiştir.

ZONGULDAK İDARE MAHKEMESİ; 22.7.2009 gün ve E:2009/1077, K:2009/948 sayı ile, davacı S. E. tarafından, hakkında alkollü araç kullandığından bahisle Alaplı Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliğince idari para cezası kesilmesine ve sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin işlemlerin kaldırılması istemiyle Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nde açılan davanın itiraz aşamasında Zonguldak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nce görevsizlik kararı verilmesi üzerine Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nce Mahkemelerine gönderilen dosyanın incelenerek işin gereğinin görüşüldüğü, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 9/1. maddesinde, çözümlenmesi Danıştay'ın, idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girdiği halde, adli ve askeri yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde, bu hususstaki kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede dava açılabileceği, görevsiz yargı merciine başvurma tarihinin Danıştay'a, idare ve vergi mahkemelerine başvurma tarihi olarak kabul edileceğinin hükme bağlandığı anılan Kanunun, "İdari davaların açılması" kenar başlıklı 3. maddesinde de; idari davaların, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılacağı, dava dilekçelerinde; tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya ünvanları ve adreslerinin, davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı delillerin, davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihinin, tam yargı davalarında uyuşmazlık konusu miktarın gösterileceği; dava konusu kararın ve belgelerin asılları veya örneklerinin dava dilekçesine ekleneceği, dilekçeler ile bunlara ekli evrak örneklerinin karşı taraf sayısından bir fazla olacağının belirtildiği, belirtilen yasal düzenlemelerden anlaşılacağı üzere, adli yargı yerinde açılan bir davanın görev yönünden reddi halinde idari yargıdaki dava türlerinin niteliği gereği 2577 sayılı Yasa'nın 3. maddesine uygun olarak hazırlanmış dilekçelerle görevli ve yetkili idari yargı yerinde yeniden dava açılması gerektiğinden, adli yargı yerince kendiliğinden ya da davacının dilekçeyle başvurusu üzerine dava dosyasının idari yargı yerine gönderilmesine ve bu haliyle davanın incelenmesine olanak bulunmadığı, dosyanın incelenmesinden; davacı hakkında alkollü araç kullandığından bahisle Alaplı Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliğince idari para cezası kesildiği ve davacının sürücü belgesinin geri alındığı, davacı tarafından anılan işlemlerin kaldırılması istemiyle Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nde dava açıldığı, Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nin 24.12.2008 tarihli kararıyla anılan işlemlerin iptal edildiği, anılan karara yapılan itiraz üzerine Zonguldak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nce görevsizlik kararı verildiği, anılan kararın temyiz edilmeksizin 1.6.2009 tarihinde kesinleşmesini müteakip Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'nce dosyanın doğrudan Mahkemelerine gönderildiğinin anlaşıldığı, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin E:1996/36,

K:1999/33 sayılı kararı ile Danıştay'ın süreklilik kazanan içtihatlarına (Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 29.5.1995 gün ve E:1994/3576, K:1995/693 sayılı kararı; Danıştay 10. Dairesi'nin 15.10.2002 gün ve E:2000/871, K:2002/3874 sayılı kararı vb.) göre 2577 sayılı Yasa'nın 9. maddesi uyarınca, davacı tarafından Yasada öngörülen süre içerisinde aynı Yasanın 3. maddesinin 1. fıkrasına uygun olarak idare mahkemesine hitaben yazılmış imzalı bir dilekçe ile idari yargı yerinde dava açılmadığından, adli yargı yerince gönderilen dosyanın adli yargı yerine iade edilmesi gerektiği, bu nedenle, görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince doğrudan Mahkemelerine gönderilen dava dosyasının, Mahkemelerince bu haliyle incelenme olanağı bulunmadığından, dosya esas kaydının kapatılarak Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'ne iadesine karar vermiştir.

Bu kez, ALAPLI SULH CEZA MAHKEMESİ; 18.8.2009 gün ve D. İş E:2008/6, D. İş K:2008/223 sayı ile, Zonguldak İdari Mahkemesi'nin 27.7.2009 tarih ve 2009/1077 Esas, 2009/948 Karar sayılı gönderme kararı ile dosyanın yeniden ele alındığı, itiraz edenin 16.1.2008 havale tarihli dilekçesi ile, Alaplı Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği tarafından 9.1.2008 tarihinde Alaplı-Akçakoca İlçeleri arasında 3. km'de trafik kontrolü yapıldığını, bu kontrolde tarafına yapılan alkol muayenesinde 4815 sayılı Yasa'nın 34. ve 55. maddesi uyarınca yasal sınırdan daha fazla alkol aldığı gerekçesiyle ehliyetinin alındığını ve 9.1.2008 tarih ve EI-307228 sayılı idari para cezası karar tutanağı ile 535.-YTL ceza kesildiğini, tarafına yapılan alkol muayenesine itiraz etmesi sonucu önce Alaplı Devlet Hastanesi'ne daha sonrada Kdz.Ereğli Devlet Hastanesi'ne sevk edildiğini, hastanede yapılan alkol muayenesinde hiç alkol almadığının ortaya çıktığını, belirtilen nedenlerle haksız ve hukuka aykırı olarak alkollü araç kullandığı gerekçesiyle alınan ehliyetinin iade edilmesini ve kesilen para cezasının iptal edilmesine karar verilmesini talep ettiği, Mahkemelerinin 24.12.2008 tarih ve 2008/6 D.İş Esas, 2008/223 D.İş Karar sayılı kararıyla Alaplı Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği tarafından düzenlenen 9.1.2008 tarih ve EI-307228 sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/8-b maddesi gereğince iptaline, itiraz eden S. E. adına 9.1.2008 tarih ve EI-307228 sayılı trafik idari para cezası karar tutanağına istinaden geri alınan Düzce'den verilme, 3998 seli numaralı ve B sınıfı sürücü belgesinin iadesine karar verildiği, karara Zonguldak Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü tarafından 18.2.2009 tarihinde itiraz edildiği, Zonguldak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 14.4.2009 tarih ve 2009/160 D.İş sayılı kararıyla Mahkemelerince verilen 21.12.2008 tarih ve 2006-223 D. İş sayılı Alaplı Trafik Denetleme İstasyon Amirliği tarafından düzenlenen 9.1.2008 tarihli idari para cezası tutanağının iptaline, ve başvuran S. E. adına düzenlenen 9.4.2008 tarihli başvuran Düzce'den verilme 3998 seri numaralı B sınıfı sürücü belgesinin geri alınması kararının kaldırılarak, başvuran S. E. tarafından idari para cezasının iptali ve sürücü belgesinin iadesi yönündeki istemiyle ilgili olarak Zonguldak İdare Mahkemesi görevli olduğundan Mahkemelerinin görevsizliğine yönelik karar verildiği ve kararın 1.6.2009 tarihinde temyiz edilmeksizin kesinleştiği, Mahkemelerinin 2006/6-223 D.İş sayılı dosyasının 14.7.2009 tarihinde Zonguldak İdare Mahkemesi'ne gönderildiği, Zonguldak İdare Mahkemesi'nin 22.7.2009 tarih ve 2009/1077 Esas, 2009/948 Karar sayılı gönderme kararıyla dosyanın Mahkemelerine iade edildiği anlaşılmakla yargı yolu uyuşmazlığını gidermek üzere dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermenin icap ettiği gerekçesiyle Zonguldak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 14.4.2009 tarih ve 2009/160 D. İş sayılı kararı ve Zonguldak İdare Mahkemesi'nin 22.7.2009 tarih ve 2009/1077 Esas, 2009/948 Karar sayılı kararları nazara alınarak yargı yolu uyuşmazlığını gidermek üzere dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa KICALIOĞLU, Mahmut BİLGEN, Habibe ÜNAL, Turan KARAKAYA, Serdar AKSOY ve Muhittin KARATOPRAK'ın katılımlarıyla yapılan 2.11.2009 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 - 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi, 18.8.2009 günlü kararı ile, Zonguldak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 14.4.2009 gün ve 2009/160 D. İş sayılı kararı ile Zonguldak İdare Mahkemesi'nin 22.7.2009 gün ve 2009/1077 Esas, 2009/948 Karar sayılı kararları arasındaki yargı yolu uyuşmazlığını gidermek üzere dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Oysa, Zonguldak 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararı üzerine dosyanın gönderildiği Zonguldak İdare Mahkemesi'nce; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca davacı tarafından Yasada öngörülen süre içerisinde aynı Yasanın 3. maddesinin 1. fıkrasına uygun olarak idare mahkemesine hitaben yazılmış imzalı bir dilekçe ile idari yargı yerinde dava açılmadığından, adli yargı yerince gönderilen dosyanın adli yargı yerine iade edilmesi gerektiği, bu nedenle, görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince doğrudan Mahkemelerine gönderilen dava dosyasının, Mahkemelerince bu haliyle incelenme olanağı bulunmadığından, dosya esas kaydının kapatılarak Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'ne iadesine karar verilmiştir. Bir başka ifadeyle, Zonguldak İdare Mahkemesi kararı, görevsizlik kararı olmayıp, doğrudan Mahkemelerine gönderilen dava dosyasının, Mahkemelerince bu haliyle incelenme olanağı bulunmadığından, dosya esas kaydının kapatılarak Alaplı Sulh Ceza Mahkemesi'ne iadesine ilişkin karardır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ:2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 2.11.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.